

OBSAH

Predslov (A. Eliáš)	7
RUSKÁ LITERATÚRA 18. STOROČIA	9
Ruská literatúra 18. storočia (Ľ. Matejko)	11
Literatúra na prelome epoch (1700–1730) (Ľ. Matejko)	13
Na ceste k novému autorovi a novému čitateľovi	15
Cirkevná slovančina a „obyčajný jazyk“	16
Poézia pod vplyvom latinských a poľských vzorov	18
Tradícia a inovácie v prozaických žánroch	19
Divadlo – nový fenomén kultúrneho života	20
Publicistika ako nástroj osvety a propagandy	22
Literatúra v období klasicizmu a sentimentalizmu (1730–1800) (Ľ. Matejko)	24
Nový autor a nový čitateľ	25
Nový literárny jazyk	33
Od veršovaných foriem literatúry k rozkvetu naratívnych žánrov	35
Búrlivý rozvoj poézie	37
Zrod ruskej prózy	41
Demokratizácia a rusifikácia drámy	44
RUSKÁ LITERATÚRA 19. STOROČIA	49
Turbulentné štvrtstoročie (1801–1825) (A. Eliáš)	51
Vzostup národného a kultúrneho povedomia	54
Zápas o podobu ruskej literatúry a literárneho jazyka	55
Literárne spolky, salóny, časopisy a almanachy	57
Dynamický vývoj ruskej literatúry	60
Poézia na ceste k „zlatému veku“	61
Próza v hľadaní nových tém a žánrov	63
Dráma v prekonávaní klasicistickej normatívnosti	66
Rusko v časoch Mikuláša I. (1825–1855) (A. Eliáš)	69
Zmena foriem literárnej komunikácie	71
Ideovo-tematické rozvrstvenie časopisov	73
Vrchol a kríza romantizmu v poézii	75
Próza v období prechodu od romantizmu k realizmu	79
Od „ľživej majestátnosti“ k životnej realite	84
Medzi čistým umením a spoločenskou angažovanosťou (50.–60. roky) (A. Grominová)	88
Od mikulášovskej represie k alexandrovskej reforme	88
Literárny život v pred- a poreformnej atmosfére	89
Od naturálnej školy ku klasickému románu	91
Zápas o podobu ruskej poézie	95
Národný repertoár na scéne ruského divadla	99
Ruská literatúra posledných desaťročí 19. storočia (K. Mäsiarová)	103
Národnictvo ako politický a kultúrny fenomén	103
Román v procese transformácie	106
Stagnácia ruskej poézie	111
Od tradičnej drámy k čechovovskému divadlu	114
RUSKÁ LITERATÚRA 20.–21. STOROČIA	117
Moderna alebo „strieborný vek“ ruskej literatúry (1890–1910) (S. Pašteková)	119
Kríza klasického realizmu	120
Čo je „strieborný vek“	122
Poetika ruskej moderny	123
Vláda ruského symbolizmu	124
Neoromantizmus, neorealizmus	129

Iné moderné prúdy a žánre	131
Od moderny k avantgarde (1910–1925) (<i>S. Pašteková</i>)	132
Akméizmus – poézia „ruského Parnasu“	133
Ruskí futuristi – „budetľanci“	135
Od zvuku k obrazu v poézii ruského imažinizmu	139
Ruská satira – „krivé zrkadlo“ doby	141
Koniec moderny a avantgardy	142
Ruská literatúra sovietskej epochy (1925–1985) (<i>M. Kusá</i>)	143
„Proletkultovci“ a „poputčici“	144
Nová ekonomická politika (NEP) a literatúra	145
Stalin a literatúra (1928–1941)	146
Veľká vlastenecká vojna v literatúre: patriotizmus a paradoxný nádyh slobody	150
Sovietska povojnová literatúra (1945–1953)	153
Od Chruščova ku Gorbačovovi: medzi prvým a druhým „odmäkom“	154
Stagnácia ako „nový“ literárny kontext 60.–80. rokov	155
Ruská spoločnosť konca 60. – začiatku 80. rokov	157
Literárna situácia v čase politickej normalizácie	158
Sovietska próza konca 60. – začiatku 80. rokov	158
Poézia v ruskom kultúrnom priestore 60.–80. rokov	163
Neostalinizmus v kultúre a literatúre	164
Sovietska povojnová dráma	166
Ruská nezávislá literatúra (20.–80. roky) (<i>V. Kupko</i>)	169
OBERIU ako model nezávislej tvorby v totalitnom režime	171
Moskovská nezávislá literatúra 50.–60. rokov: Lianozovská skupina	175
Leningradská nezávislá literárna scéna 50.–60. rokov	178
Nezávislá literárna scéna 70.–80. rokov	182
Literatúra ruskej emigrácie (<i>V. Kupko</i>)	188
Prvá vlna ruskej literárnej emigrácie (koniec 10. a 20. roky)	188
Druhá vlna ruskej literárnej emigrácie (40.–50. roky)	192
Tretia vlna ruskej literárnej emigrácie (70.–80. roky)	194
Literárny proces na prahu nového milénia (1985–2011) (<i>Z. Močková-Lorková, I. Posokhin</i>)	196
V duchu búrlivých zmien	196
Návrat zakázaných diel	197
Underground vychádza z podzemia	198
Pestrosť literárnych modelov a žánrové fúzie	199
Stieranie hraníc a literárne experimenty	200
Ruská literatúra na internete	202
Súčasná ruská próza (<i>Z. Močková-Lorková, I. Posokhin</i>)	205
Od tradícií k experimentom	205
Postmodernizmus na výslní	206
„Masová“ próza	207
Súčasná ruská poézia (<i>Z. Močková-Lorková, I. Posokhin</i>)	208
Konceptualizmus – dekonštrukcia a mytologizácia kultúrnych modelov	209
Návrat modernizmu v neobarokovom štýle	209
Neoavantgarda ako obnova jazyka	210
Súčasná ruská dráma (<i>Z. Močková-Lorková, I. Posokhin</i>)	211
Hybridnosť dramatickej spisby	211
Tradícia a avantgarda na súčasnej divadelnej scéne	212
Bibliografia	215
Najvýznamnejší autori 18.–21. storočia	219
Menný register	225
Edičná poznámka	233
Chronologická tabuľka	234